

مجلس خبرگان
مشاوران

دستورالعمل اجرایی

بازی فریاد

نوجوان ایمانی
معتکف آرمانی

نام برنامه	فریاد
مخاطب	نوجوان متوسطه اول و دوم
اهداف	رساندن نوجوان به باور دینی ایستادگی در برابر ظلم و سلطه‌گری تبدیل شعار مقاومت به یک حقیقت واقعی تقویت خودباوری و اعتماد به امدادهای الهی در مواجهه با چالش‌ها
لوازم	جدول‌های رمزار • قرآن کریم • کارت یا برگه‌ی آدرس آیات کاغذ و نوشت‌افزار • وسایل ساده‌ی نمایشی امکانات صوتی/ تصویری • تخته یا بنر برای ثبت نتایج
فرصت‌های تربیتی	• تقویت مهارت تدبر در قرآن و کشف پیام‌های الهی به صورت گروهی • تجربه‌ی همکاری و کار تیمی در حل مسئله و ارائه‌ی خلاقانه • تبدیل مفهوم مقاومت از یک شعار به یک باور دینی و شخصی • پرورش اعتمادبه‌نفس در ارائه‌ی عمومی و دفاع از یافته‌ها • تمرین تفکر انتقادی در تحلیل منطق سلطه و مقایسه با منطق قرآن • ایجاد انگیزه‌ی عملی برای ایستادگی در برابر ظلم در زندگی روزمره
شاخص‌های ارزیابی	• میزان مشارکت فعال همه‌ی اعضای گروه در حل جدول و تحلیل آیات • دقت در استخراج پیام‌های قرآنی و پرهیز از تحریف یا برداشت سطحی • کیفیت خلاقیت در ارائه‌ی گروهی (نمایش، روایت، دکلمه، کلیپ و ...) • توانایی بیان شیوا و انتقال پیام به مخاطبان

مقدمه

برنامه اعتکاف طرح شهید آرمان علی‌وردی با هدف تربیت نوجوانانی طراحی شده است که در پرتو اتصال به خداوند متعال، به عزت، کرامت، شرافت و نهایتاً خودباوری دست یابند. اساس این برنامه بر این باور استوار است که انسان وقتی به خدا تکیه می‌کند، از احساس بی‌قدرتی و وابستگی رها می‌شود و جایگاه حقیقی خود را می‌شناسد.

در نقطه مقابل، استکبار جهانی با منطق سلطه‌طلبانه و زیاده‌خواهی خود تلاش می‌کند همین عزت و کرامت را از انسان‌ها بگیرد و آنان را به موجوداتی ضعیف و بی‌اعتماد به نفس تبدیل کند. این سلطه‌گری تنها با اسلحه پیش نمی‌رود، بلکه با حيله‌ها و روش‌های پیچیده و نرم، ملت‌ها را تضعیف می‌کند. قرآن کریم راه مقابله با این منطق را به روشنی بیان کرده است: «فَإِنْ بَغْتُمْ إِخْدَاهُمْ عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي» (حجرات/۹). این آیه دستور صریحی برای ایستادگی در برابر ظلم و زورگویی است و مبنای تربیتی این اعتکاف قرار گرفته است.

پیام و مسیر تربیتی

پیام اصلی این اعتکاف آن است که نوجوان دریابد تنها راه رسیدن به عزت و کرامت، اتصال به خدا و قوی شدن در پرتو ایمان است. برای تحقق این پیام، یک مسیر تربیتی مرحله به مرحله طراحی شده است که از خودشناسی آغاز می‌شود، با شناخت دشمن و روش‌های سلطه ادامه می‌یابد و در نهایت به راه‌حل قرآنی و تمدنی ختم می‌شود. در آغاز، طرح درس «از من شروع می‌شود» نوجوان را با جایگاه حقیقی خود آشنا می‌کند و به او الهام می‌بخشد که توان انجام کارهای بزرگ را دارد. سپس در مرحله «گرگ‌های کراواتی»، نوجوان با مفاهیم دخالت، سلطه و زورگویی مدرن آشنا می‌شود و مصادیق آن را در جهان امروز تحلیل می‌کند تا تصویر دقیق‌تری از منطق استعمار و استکبار به دست آورد. برای تثبیت این شناخت، کارگاه «زنجیرهای نامرئی» اجرا می‌شود؛ فعالیتی گروهی که در آن نوجوانان روش‌ها و ابزارهای سلطه‌گران را کشف و تحلیل می‌کنند و نگاه تحلیلی و عینی‌تری به موضوع پیدا می‌کنند. در ادامه، بازی تدبری «فریاد» نوجوان را وارد تجربه‌ای قرآنی می‌کند؛ او در این بازی گروهی تلاش می‌کند منطق قرآن در مواجهه با زورگویان عالم را از دل آیات کشف کند و مفهوم ایستادگی در برابر ظلم را از یک شعار به یک باور دینی تبدیل نماید. در پایان، طرح درس «ایران قوی» ارائه می‌شود تا نوجوان دریابد تنها راه مقابله با استکبار، قوی شدن است؛ قوی شدن در سطح فردی، اجتماعی و تمدنی.

نتیجه و هدف نهایی

این مسیر تربیتی نوجوان را از الهام فردی تا تحلیل اجتماعی و سپس راه‌حل ایمانی و تمدنی همراهی می‌کند. هدف آن است که در پایان اعتکاف، نوجوان نه تنها به خودباوری رسیده باشد، بلکه منطق سلطه را شناخته و راه‌حل قرآنی مقابله با آن را درک کرده باشد. این فهم، از یک شعار سطحی به یک باور ریشه‌دار و پایدار تبدیل می‌شود و زمینه‌ساز زیست مؤمنانه، مقاوم و عزتمند در جهان امروز خواهد بود.

توضیح اجمالی

برنامه‌ی «فریاد» یک مسیر آموزشی-تربیتی است که نوجوانان را از رمزگشایی و کشف آیات قرآن تا ارائه‌ی خلاقانه پیش می‌برد. این روند، پیام اصلی را منتقل می‌کند: «امدادهای الهی پشتوانه‌ی عالم مادی‌اند و ایمان به غیب نیروی امید و پیروزی است.»

مراحل اجرا

هر گروه جدولی رمزدار دریافت می‌کند. با حل آن، نام یک سوره از قرآن آشکار می‌شود.

۱ حل جدول رمزدار

- گروه‌ها آیات سوره‌ی مشخص‌شده را مطالعه کرده و دستور خداوند به مقابله با ظلم را استخراج می‌کنند. مربی تنها نقش راهنما دارد.
- آیات قبل و بعد از آیه‌ی رمز نیز، در صورت نزدیکی به محتوا، میتواند مورد استفاده‌ی گروه‌ها قرار بگیرد.

۲ مراجعه به قرآن و تحلیل آیات

هر گروه یافته‌های خود را در قالبی خلاقانه (نمایش، روایت، دکلمه یا کلیپ) به دیگران عرضه می‌کند.

۳ ارائه‌ی گروهی

داوران و تماشاگران براساس معیارهای مشخص، بهترین ارائه را انتخاب می‌کنند.

۴ داوری و اعلام برنده

جمع‌بندی و پیام نهایی

در پایان، همه‌ی گروه‌ها تجربه‌ی خود را مرور می‌کنند و به این نتیجه می‌رسند که مقاومت، نسخه‌ی خداوند در برابر ظلم ظالمان است.

مقدمات اجرا

آماده‌سازی جدول‌ها

طراحی و چاپ جدول‌های رم‌زدار، هر گروه یک نسخه‌ی منحصر به فرد.

تجهیز ابزارها

فراهم کردن قرآن کریم، کارت‌های آدرس آیات، کاغذ و نوشت‌افزار، وسایل ساده‌ی نمایشی و امکانات صوتی/تصویری.

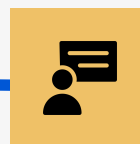
چیدمان فضا

آماده‌سازی سالن یا فضای باز، تعیین جایگاه گروه‌ها و محل ارائه‌ی عمومی.

توضیح مأموریت مجریان

مرور وظایف مربیان شامل: هدایت غیرمستقیم، مدیریت زمان، تشویق خلاقیت و آماده‌سازی برای داوری.

تقسیم گروه‌ها

مشخص کردن گروه‌های نوجوانان و اطمینان از توازن تعداد اعضا.

تعیین زمان بندی

تنظیم دقیق مراحل اجرا و ارائه‌ها در بازه‌ی حدود ۴۵ دقیقه.

ایجاد فضای انگیزشی

آماده‌سازی مقدمه‌ی کوتاه برای ورود نوجوانان به برنامه با تأکید بر اهمیت کشف و تجربه‌ی مستقیم آیات.

وسایل مورد نیاز

- جدول‌های رمزدار
(هر گروه یک جدول منحصر به فرد)
- قرآن کریم برای مراجعه به آیات
- کارت یا برگه‌ی آدرس آیات به‌عنوان رمز جدول
- کاغذ و نوشت‌افزار برای یادداشت و آماده‌سازی روایت
- وسایل ساده‌ی نمایشی
(ماژیک، مقوا، لباس یا ابزار ابتدایی برای اجرای خلاقانه)
- امکانات صوتی/تصویری در صورت امکان
(میکروفون، بلندگو، یا نمایش کلیپ)
- تخته یا بنر برای ثبت و نمایش نتایج و جمع‌بندی

زمان بندی

۱

حل جدول و کشف رمز ۱۵ دقیقه

- هر گروه جدول رمزدار مخصوص خود را دریافت می‌کند.
- اعضا با همکاری یکدیگر جدول را حل می‌کنند.
- پاسخ نهایی جدول، نام یک سوره از قرآن است که مسیر گروه را مشخص می‌کند.

۲

مراجعه به قرآن و تحلیل آیات ۴۵ دقیقه

- گروه‌ها به قرآن مراجعه کرده و آیات سوره‌ی مشخص شده را مطالعه می‌کنند.
- دستورات خداوند از آیات استخراج می‌شود.
- پیام‌ها و نکات کلیدی با کمک مربی روشن می‌گردد.
- یک نفر از گروه برای ارائه‌ی نهایی انتخاب می‌شود.

۳

ارائه گروهی ۹۰ تا ۱۲۰ دقیقه

- همه‌ی گروه‌ها در سالن جمع می‌شوند.
- هر گروه به مدت ۱۰ دقیقه داستان خود را با شیوه‌ای خلاقانه (روایت، نمایش، دکلمه، کلیپ و ...) ارائه می‌دهد.
- در صورت تعدد گروه‌ها، ارائه‌ها در دو سالن یا دو مرحله برگزار می‌شود.

۴

داوری و اعلام برنده

- داوران و تماشاگران براساس معیارهای مشخص، به ارائه‌ها امتیاز می‌دهند.
- گروه برتر معرفی و تقدیر می‌شود.

قوانین

تعداد گروه‌ها

بازی در قالب ۱۰ گروه ۵ تا ۱۰ نفره برگزار می‌شود

تقسیم موازی

در صورت زیاد بودن شرکت‌کنندگان، برنامه در لاین‌های موازی یا سالن‌های جداگانه اجرا خواهد شد

مشارکت اعضا

حضور و فعالیت همه‌ی اعضای گروه الزامی است و بخشی از امتیاز نهایی محسوب می‌شود

زمان بندی

هر مرحله دارای زمان مشخص است (حل جدول، تحلیل آیات، ارائه). رعایت زمان بخشی از قوانین است

ارائه نهایی

هر گروه موظف است داستان خود را در قالبی خلاقانه و جمعی ارائه دهد

امتیازدهی

داوری بر اساس معیارهای تعیین شده انجام می‌شود و نظر تماشاگران نیز در امتیاز نهایی اثر دارد

رعایت نظم

گروه‌ها باید در طول اجرا نظم و هماهنگی را حفظ کنند

اخلاص و دقت

استخراج پیام‌ها باید با دقت و توجه به محتوای آیات باشد؛ تحریف یا بی‌دقتی موجب کاهش امتیاز

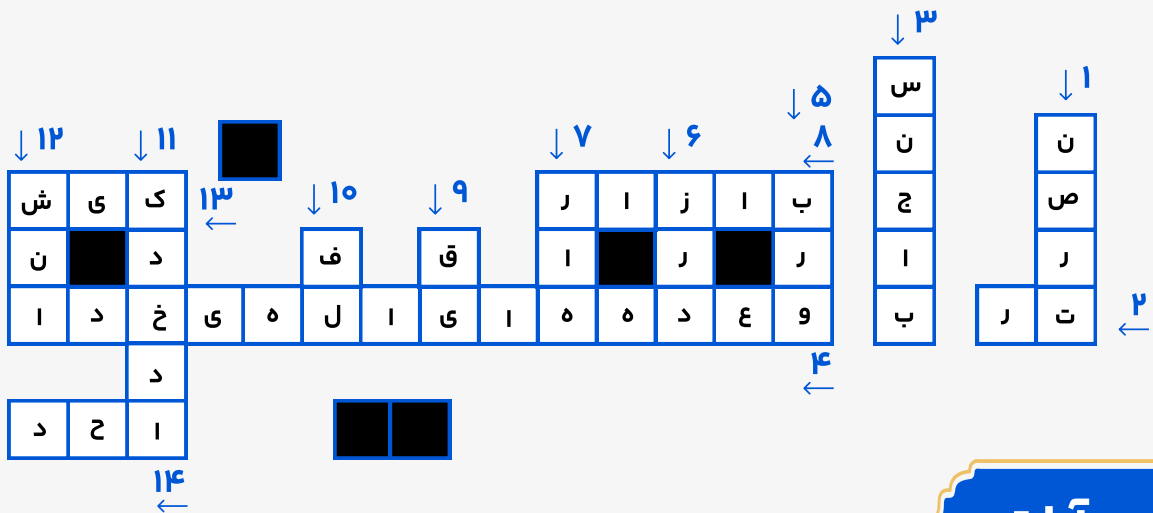

امتیاز	معیار
۱۰	■ حل کامل جدول رمزگشایی
۱۰	■ داشتن ایده خلاقانه و ارائه‌ای نو
۱۰	■ بیان شیوا و فن بیان
۱۰	■ اشاره دقیق به پیام اصلی داستان
۱۰	■ همکاری گروهی و تعامل اعضا
۵۰	■ نظر تماشاگران
۱۰۰	■ مجموع نهایی

کلید جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن ← نصرت
- ۲ تازه و پُرطراوت ← تر
- ۳ حیوانی با دمی زیبا، بالای درختان ← سنجاب
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست ← وعده‌های الهی خدا
- ۵ فعل امر رفتن ← برو
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود ← زرد
- ۷ مسیر ← راه
- ۸ محل اجتماع کسبه ← بازار
- ۹ بالا آوردن ← ترقی
- ۱۰ فعل بی‌عین ← فل
- ۱۱ بزرگ ده ← کدخدا
- ۱۲ ورزش آبی ← شنا
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس ← کیش
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی ← احد

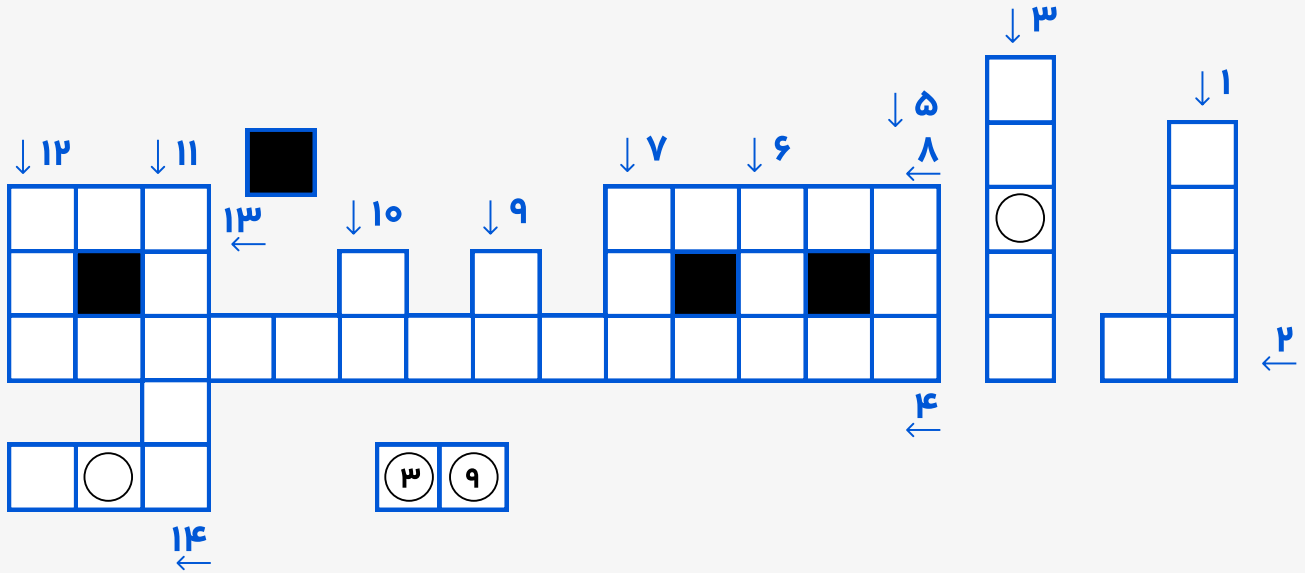

آیات

- حج ۳۹ (اجازه ی خداوند به مظلوم برای مقابله)
- نساء ۷۵ (توبیخ کسانی که با ظلم مقابله نمیکنند)
- نساء ۱۴۸ (صدا بلند کردن مظلوم)
- انفال ۶۰ (قوی شدن در برابر ظلم برای ترساندنشان)
- شوری ۳۹ (مدل مقابله با ظلم و احکام آن)
- بقره ۱۹۰ (رها نکردن ظالم)

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

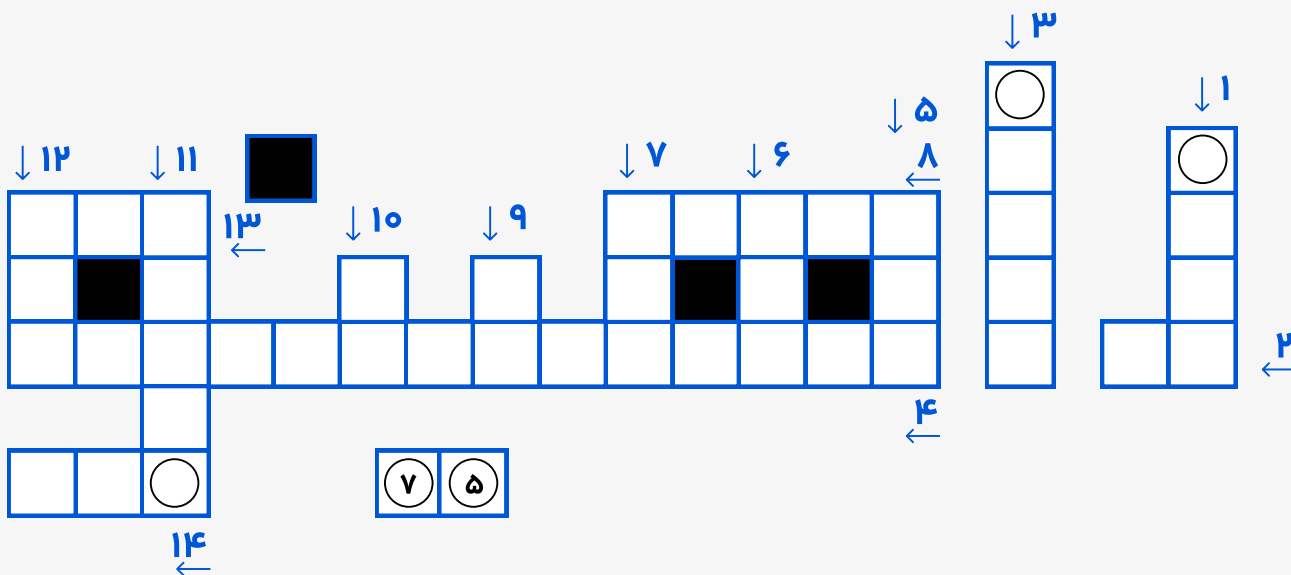

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پُرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

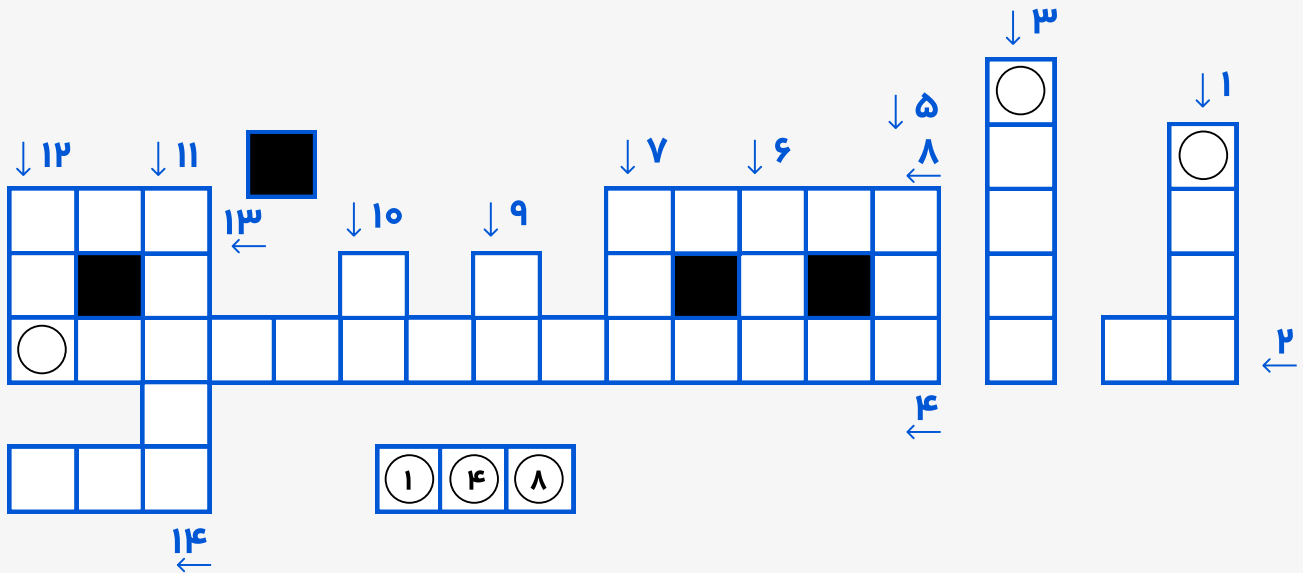

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پَرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

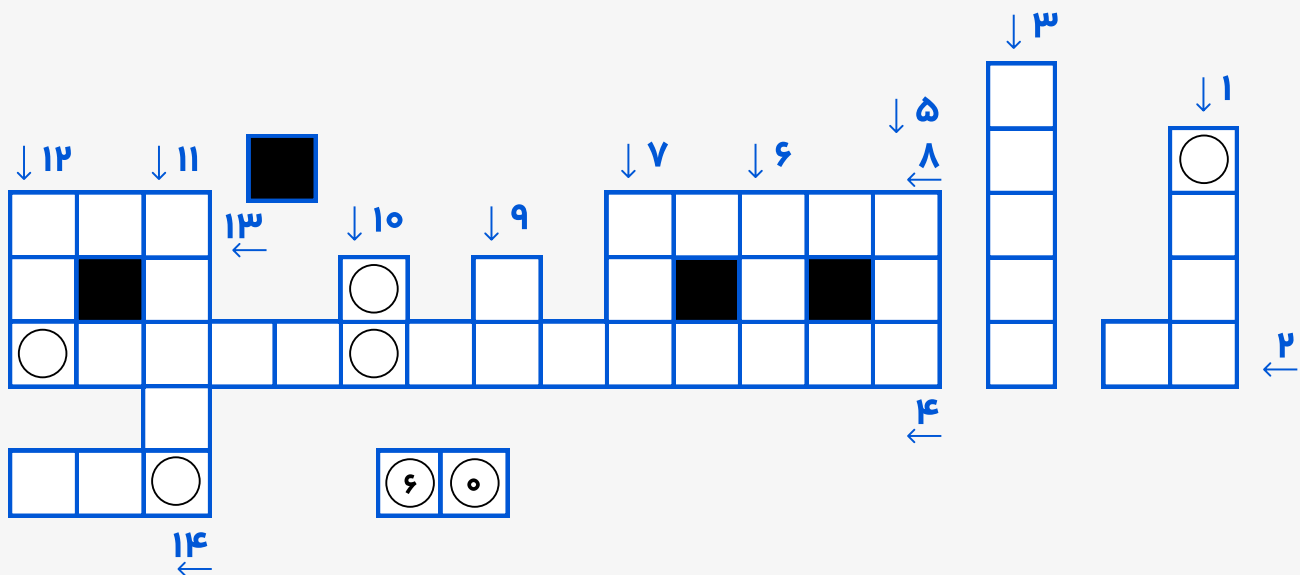

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پَرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

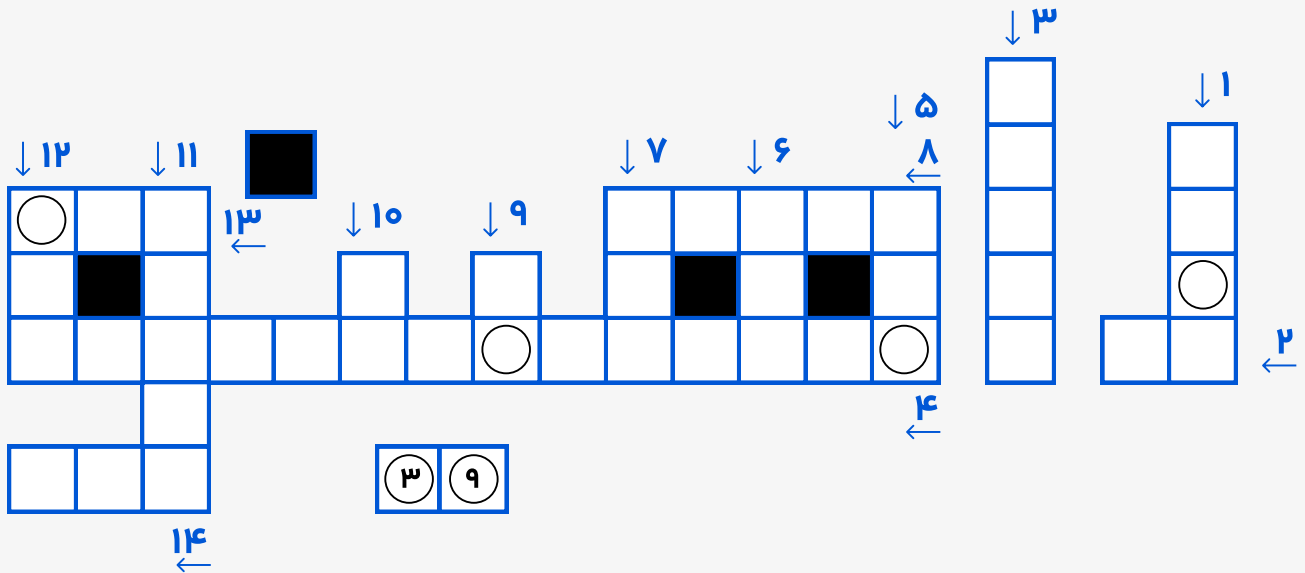

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پُرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

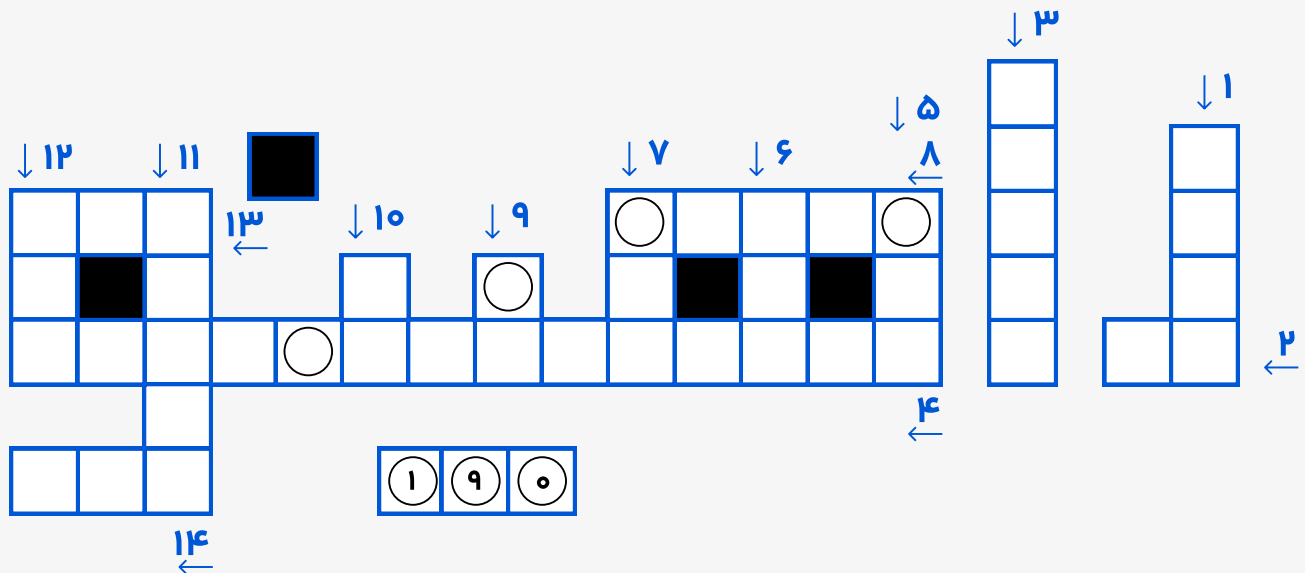

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پُرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

دستورالعمل اجرایی بازی فریاد

سوالات جدول

- ۱ یاری کردن، کمک کردن
- ۲ تازه و پُرطراوت
- ۳ حیوانی با دمی زیبا ، بالای درختان
- ۴ امید مؤمنان در هنگام سختی‌ها و مشکلات چیست
- ۵ فعل امر رفتن
- ۶ یکی از ایرادات بنی‌اسرائیل در درخواست گاو چه رنگی بود
- ۷ مسیر
- ۸ محل اجتماع کسبه
- ۹ بالا آوردن
- ۱۰ فعل بی‌عین
- ۱۱ بزرگ ده
- ۱۲ ورزش آبی
- ۱۳ جزیره‌ای زیبا در خلیج فارس
- ۱۴ یکتا و یگانه به زبان عربی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مؤسسه پژوهشی مجلس
نسخه‌نگاری انقلاب اسلامی